

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Денис ШЕРЕМЕТ**, 1991 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2013 році Національний авіаційний університет за спеціальністю «Менеджмент», кваліфікація — спеціаліст, менеджер з адміністративної діяльності; аспірант денної форми навчання Київського національного університету будівництва і архітектури, м. Київ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму 051 «Економіка».

Разова спеціалізована вчена рада PhD 96.051, утворена наказом Київського національного університету будівництва і архітектури Міністерства освіти і науки України, м. Київ від «13» липня 2026 року № 150/52-14/90/26 на підставі рішення Вченої ради Київського національного університету будівництва і архітектури № 45 від «14» липня 2026 року, у складі:

Голови разової – Христини ЧУПРИНИ, доктора економічних наук, спеціалізованої професора, професора кафедри менеджменту в будівництві вченої ради Київського національного університету будівництва і архітектури

Рецензентів – Ірини ІВАХНЕНКО, доктора економічних наук, професора, професора кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури;
– Тетяни ІВАНОВОЇ, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри економічної теорії, обліку і оподаткування Київського національного університету будівництва і архітектури

Офіційних опонентів – Надії РЕЗНІК, доктора економічних наук, професора, професора кафедри економіки Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
– Романа ТРАЧА, доктора технічних наук, професора, професора кафедри промислового, цивільного будівництва та інженерних споруд Національного університету водного господарства та природокористування

на засіданні «02» вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Денису ШЕРЕМЕТУ на підставі публічного захисту дисертації «Формування адаптивних бізнес-моделей підприємств будівельного девелопменту на основі цифрових платформ та SMART-управління» за спеціальністю 051 «Економіка».

Дисертацію виконано в Київському національному університеті будівництва і архітектури Міністерства освіти і науки України, м. Київ.

Науковий керівник: Оксана МАЛИХІНА, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація є завершеною, самостійно виконаною кваліфікаційною науковою працею, спрямованою на розвиток теоретико-методичних засад і науково-практичного інструментарію формування адаптивних бізнес-моделей підприємств будівельного девелопменту на основі цифрових платформ та SMART-управління в умовах цифрової трансформації економіки, посилення глобальної конкуренції, нестабільності зовнішнього середовища та потреб повоєнного відновлення.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розвитку теоретико-методичних засад та розробленні науково-практичного інструментарію формування адаптивних бізнес-моделей підприємств будівельного девелопменту. Удосконалено аналітико-методологічний підхід до дослідження трансформації світового ринку нерухомості як результату взаємодії пандемічних, монетарних, інфляційних, енергетичних, геополітичних та інвестиційних шоків; науковий підхід до цифрової трансформації як комплексної перебудови технологічної, організаційної, економічної, управлінської та інформаційної складових підприємства; економіко-математичний підхід до моделювання адаптації бізнес-моделей на основі взаємопов'язаних компонентів, зовнішніх чинників, ризиків і управлінських рішень.

Подальшого розвитку набули теоретичне трактування бізнес-моделі як динамічної інтегрованої системи створення, доставки, монетизації та привласнення економічної цінності; концептуально-методологічні положення щодо формування адаптивних бізнес-моделей шляхом інтеграції цифрових платформ, SMART-управління, системного, процесного, екосистемного та ризик-орієнтованого підходів; науково-методичні положення комплексного аналізу середовища функціонування девелоперських підприємств; методичний підхід до кількісного оцінювання адаптивності на основі локальних та інтегральних показників, цифрових інформаційних потоків і економіко-математичного агрегування.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання розроблених положень, економіко-математичної моделі, системи індикаторів і дорожньої карти для діагностики адаптивності, виявлення критичних компонентів бізнес-моделі, визначення пріоритетності заходів, оцінювання цифрових інвестицій та коригування траєкторії розвитку підприємства. Результати впроваджено у діяльність ТОВ «Будівельна компанія Альфа-Сервіс» (довідка № 65 від 25.06.2026), ХК «Фомальгаут» (довідка № 139 від 17.04.2026), ТОВ «Партнер Констракшн» (довідка № 23 від 17.03.2026), використано Академією будівництва України (довідка № 11 від 21.01.2026), Інститутом місцевого розвитку (довідка № 75 від 17.04.2026) та в освітньому процесі КНУБА (довідка № 54/2-10 від 18.03.2026).

Дисертація написана державною мовою та відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про

присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами). Оформлення дисертації відповідає Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами). За результатами змістового аналізу матеріалів перевірки академічної доброчесності підстав констатувати академічний плагіат, фабрикацію або фальсифікацію не встановлено.

Здобувач має 14 наукових публікацій за темою дисертації: 6 статей у наукових періодичних виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, 1 статтю у науковому періодичному виданні іншої держави та 7 матеріалів міжнародних і всеукраїнських науково-практичних заходів. Наукові публікації відображають основні результати дисертації та відповідають вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії.

Статті у наукових періодичних виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України:

1. Ратніков Д. Г., Шеремет Д. Ю. (2026). Цифрові платформи як інструмент підвищення економічної ефективності підприємств будівельного девелопменту. Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту, 1(35), Т. 2, 106–122. DOI: 10.58253/2078-1628-2026-1-2(35)-008.
2. Сторожук О. В., Шеремет Д. Ю. (2026). Резерви підвищення економічної ефективності девелопера на основі оптимізації управлінських контурів. Формування ринкових відносин в Україні, 2(297), 71–77. DOI: 10.66416/2522-1620.2.2026.58-63.
3. Черненко М., Шеремет Д. (2026). Багатокритеріальні моделі економічної оцінки діяльності будівельної компанії: процесно-орієнтований та цифровий вимір. Просторовий розвиток, (16), 611–619. DOI: 10.32347/2786-7269.2026.16.611-619.
4. Шеремет Д., Рибальченко Г., Давиденко О. (2025). Новітні урбаністичні концепції: сталий розвиток, цифровізація та просторове планування. Просторовий розвиток, (12), 321–333. DOI: 10.32347/2786-7269.2025.12.321-333.
5. Ратніков Д., Кричевський О., Шеремет Д. (2022). Економіко-організаційні засади впровадження цифрових платформ у систему управління девелоперським проєктом. Шляхи підвищення ефективності будівництва, 2(49), 238–246. DOI: 10.32347/2707-501x.2022.49(2).238-246.
6. Поколенко В., Шеремет Д., Герасименко О. (2024). SMART-організація будівництва: індикатори економічної модернізації та адаптація до ризиків середовища сучасного девелопменту. Шляхи підвищення ефективності будівництва, 3(53), 298–307. DOI: 10.32347/2707-501x.2024.53(3).298-307.

Стаття у науковому періодичному виданні іншої держави:

7. Ratnikov D. H., Sheremet D. Yu. (2026). Integrated model for assessing the effectiveness of the innovation-driven digital transformation of construction development enterprises. Colloquium-journal / Economic sciences, 282(1), 8–12 (Poland). DOI: 10.5281/zenodo.21128887.

Матеріали конференцій, де здійснено апробацію роботи:

8. Шеремет Д. Ю. Оцінка проектів ревіталізації територій та об'єктів будівництва в умовах післявоєнного відновлення. Міжнародна Інтернет-конференція «Налаштування освітніх траєкторій в підготовці менеджерів будівництва в контексті відбудови України» (Київ–Варшава, 30 травня 2023 року). Київ: КНУБА. С. 15.
9. Шеремет Д. Ю. Розробка та адаптація програмного продукту для девелоперських проектів на основі інтегрованого підходу. V Міжнародна науково-практична конференція «Енергоощадні машини і технології» (22–24 травня 2024 року). С. 40.
10. Шеремет Д. Ю. Створення та вдосконалення програмного забезпечення для девелоперських проектів за допомогою інтегрованого підходу. Круглий стіл «Управлінські, економічні, облікові, організаційно-технологічні, цифрові та комунікаційні аспекти поліпшення освітнього та наукового процесів як імперативи трансформації будівельної галузі» (Київ–Варшава, 27 червня 2024 року). С. 19.
11. Шеремет Д. Ю. Економічна оцінка формування портфелю інноваційних проектів будівельних підприємств. Бізнес-форум «Вектори управлінських, операційних, цифрових та технологічних трансформацій будівництва в умовах викликів воєнного часу» (29 жовтня – 1 листопада 2024 року). Київ: КНУБА, 2024. С. 20.
12. Шеремет Д. Ю. Економічні підходи до діагностики та оцінки ефективності проектів ревіталізації у післявоєнному будівництві. V Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми генезису економіки інтелектуально-інноваційного капіталу» (Київ, 4–5 листопада 2025 року). Київ: КНУБА, 2025. С. 882–886.
13. Шеремет Д. Ю. Моделі стратегічної конвергенції цифрових інновацій і бізнес-процесів у девелопменті: інструментарій управління ризиками та забезпечення стійкого розвитку підприємств. XI міжнародна конференція «Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами» (5 грудня 2025 року). Луцьк: ЛНТУ. С. 114–116.
14. Шеремет Д. Ю. Економіко-аналітична модель оцінювання продуктивності операційної системи девелопера в мікросередовищі стейкхолдерів житлового будівництва. VIII Міжнародна конференція «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» (12 листопада 2025 року). Київ: Видавництво Ліра-К, 2026. С. 540–543.

Особистий внесок здобувача у працях, опублікованих у співавторстві, конкретизовано. Опубліковані праці достатньо повно відображають теоретичні, методичні та прикладні результати дисертаційного дослідження.

У дискусії взяли участь голова разової спеціалізованої вченої ради Христина ЧУПРИНА, рецензенти Ірина ІВАХНЕНКО та Тетяна ІВАНОВА, офіційні опоненти Надія РЕЗНІК та Роман ТРАЧ і висловили такі оцінки, дискусійні положення та зауваження:

Голова разової спеціалізованої вченої ради Христина ЧУПРИНА, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури, позитивно

оцінила актуальність теми, науковий рівень, методичну цілісність і практичну спрямованість дисертації. Зауважень, що ставлять під сумнів наукову новизну, достовірність результатів або відповідність дисертації спеціальності 051 «Економіка», не висловила.

Рецензент Ірина ІВАХНЕНКО, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури, надала позитивну рецензію та висловила такі дискусійні положення:

1. Перехід від дев'ятиблокової Business Model Canvas до авторської восьмикомпонентної архітектури бізнес-моделі доцільно формалізувати окремою матрицею відповідності, що підвищило б прозорість походження компонентів та практичну відтворюваність моделі.

2. Для прикладного використання SMART-управління доцільно чіткіше операціоналізувати межу між звичайним цифровим управлінням і SMART-управлінням через набір обов'язкових ознак або рівнів SMART-зрілості: інтегрованість даних, прогнозність аналітики, швидкість зворотного зв'язку, автоматизованість виявлення відхилень і включення аналітики у фактичні рішення.

3. Аналіз українського ринку нерухомості доцільно доповнити просторово-ризиковою типологією регіонів або міст та територіальним коефіцієнтом, оскільки національне агрегування може приховувати суттєву неоднорідність безпекового профілю, інфраструктури, енергозабезпечення, логістики та платоспроможного попиту.

4. ESG-чинники можуть одночасно впливати на операційні витрати, орендний дохід, ставку капіталізації, вартість капіталу і ризикову премію; методику доцільно доповнити чітким розмежуванням каналів впливу для уникнення подвійного врахування одного економічного ефекту.

5. Позначення компонентів моделі потребують уніфікації: в різних блоках Е використовується для зовнішнього середовища та ESG-складової, а S — для системи управління та стратегічної стійкості, що може ускладнювати відтворення розрахунків і програмну реалізацію.

6. Практична апробація значною мірою зосереджена на одному підприємстві, а частина числових даних має модельний або умовний характер; для підвищення зовнішньої валідності доцільна апробація на підприємствах різного масштабу й спеціалізації з емпіричним калібруванням ваг, порогів та шкал інтерпретації.

Рецензент Тетяна ІВАНОВА, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії, обліку і оподаткування Київського національного університету будівництва і архітектури, надала позитивну рецензію та висловила такі дискусійні положення:

1. Доцільно чіткіше вибудувати ієрархію категорій «споживча цінність — економічна цінність — фінансовий результат — вартість бізнесу» та визначити, які показники безпосередньо вимірюють створену цінність, а які є її наслідками.

2. В інтерпретації еластичності NPV до процентної ставки потрібно розмежувати відносну зміну ставки на 1 % і її зміну на 1 процентний пункт; за потреби доцільно застосовувати показник напівеластичності.

3. У сценарних розрахунках доцільно явно зафіксувати правило узгодження грошових потоків і ставки дисконтування: номінальні потоки мають дисконтуватися номінальною ставкою, а реальні — реальною, із поясненням способу врахування очікуваної інфляції.

4. Інтегроване середовище ERP, CRM, BIM, PMIS, GIS, CDE, IoT та Digital Twin потребує чіткої процедури узгодження даних: пріоритетності джерел, синхронізації періодів, контролю дублювання і простежуваності показників від первинних даних до інтегрального індексу.

5. Для фінансово-економічного компонента F слід чітко визначити рівень агрегування — підприємство чи окремий проєкт — та процедури консолідації проєктних показників у корпоративний індекс і розподілу загальнокорпоративних параметрів між проєктами.

6. Податкові параметри окремо не виокремлено у компоненті F; доцільно пояснити, чи достатньо вони враховані через OCF, DCF та інші фінансові показники, або в окремих сценаріях необхідний спеціальний індикатор податкового навантаження чи податкового грошового потоку.

Офіційний опонент Надія РЕЗНИК, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки Університету Григорія Сковороди в Переяславі, надала позитивний відгук та висловила такі дискусійні положення:

1. У формалізації авторської бізнес-моделі наявна неузгодженість складу компонентів: фінансова компонента F не всюди відображена однаково і не повністю розкрита у кількісній апробації; доцільно уніфікувати склад моделі та пояснити вплив цього на інтегральний профіль адаптивності.

2. Окремі прикладні таблиці містять арифметичні та міжтабличні розбіжності, зокрема щодо ваг і інтегральних значень компонента S; оскільки інтегральні індекси є основою оцінювання динаміки, ці неточності потребують арифметичної уніфікації та пояснення.

3. Включення компонента E «зовнішнє середовище» безпосередньо до структури бізнес-моделі є дискусійним, оскільки зовнішнє середовище є екзогенним; доцільно обґрунтувати переваги такого підходу або розглядати E як окремий вектор зовнішніх факторів чи сценарний модифікатор.

4. У компоненті S використовуються характеристики фінансової, цифрової, ESG-, ринкової та ризикової стійкості, частково вже представлені в інших компонентах; доцільно перевірити міжкритеріальну кореляцію, мультиколінеарність або застосувати CRITIC/інший інструмент для запобігання подвійному врахуванню ефектів.

5. Для повної відтворюваності методики слід чіткіше визначити правило вибору способу формування ваг між АНР, ентропійним зважуванням, нечіткою

експертною оцінкою, CRITIC або комбінованим підходом, а також джерело експертних оцінок і критерії узгодженості.

6. Кількісна апробація зосереджена переважно на одному підприємстві; для посилення зовнішньої валідності доцільна міжфірмова перевірка на вибірці девелоперських підприємств різного масштабу та цифрової зрілості.

7. Ефект SMART-управління у кількісній моделі частково розподілений між цифровим компонентом D і компонентом S; доцільно показати його самостійний економічний механізм та граничний внесок у приріст адаптивності, щоб не ототожнювати SMART-управління із загальним рівнем цифровізації.

Офіційний опонент Роман ТРАЧ, доктор технічних наук, професор, професор кафедри промислового, цивільного будівництва та інженерних споруд Національного університету водного господарства та природокористування, надав позитивний відгук та висловив такі дискусійні положення:

1. Інтегральне оцінювання переважно на рівні підприємства може маскувати критичний стан окремого проєкту або сегмента портфеля; доцільно розвинути ієрархічну схему «проєкт — портфель — підприємство» із правилами агрегування та врахуванням системної значущості критичних проєктів.

2. Інтеграція ERP, CRM, BIM, PMIS, GIS, CDE, IoT, Digital Twin, хмарних сервісів і Big Data потребує формалізації окремого контуру Data Governance: єдиних ідентифікаторів, версійності, синхронізації довідників, усунення дублювання, контролю повноти й актуальності даних.

3. Показник «цифрово обумовленого» приросту компонентів бізнес-моделі коректніше трактувати як аналітичну оцінку асоційованого цифрового внеску, а не як доведений причинний ефект; для каузальної ідентифікації доцільні контрфактичні сценарії, порівняння до/після чи квазіекспериментальні процедури.

4. Частка інвестицій у цифровізацію не завжди є стимулятором результативності; необхідно враховувати повну вартість володіння цифровими рішеннями, витрати інтеграції, супроводу, оновлення, кіберзахисту й навчання та зіставляти їх з економією, скороченням строків, переробок і ризиків.

5. Ефект цифрових інвестицій часто має часовий лаг; подальше врахування лагів і різної тривалості життєвих циклів цифрових рішень дозволило б відокремлювати короткострокові витрати трансформації від довгострокового економічного ефекту.

6. До цифрового компонента доцільно включити цифрову резильєнтність: допустимий час простою, швидкість відновлення, втрати від недоступності даних, резервування, залежність від постачальника платформи та здатність працювати за часткової втрати цифрової інфраструктури.

7. Необхідно чіткіше розмежувати функціональну роль BIM і Digital Twin та визначити критерії переходу від BIM-середовища до цифрового двійника й економічні умови, за яких така технологічна глибина є виправданою.

Наведені дискусійні положення і зауваження мають уточнювальний, методичний та рекомендаційний характер, не заперечують одержаних автором наукових результатів і не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційної роботи. Під час публічного захисту здобувач надав аргументовані відповіді на поставлені запитання та зауваження.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Денису ШЕРЕМЕТУ ступінь доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова
разової спеціалізованої
вченої ради

Христина ЧУПРИНА

Підпис Чуприни Х. М. засвідчую

Вчений секретар

Вченої ради

Київського національного університету
будівництва і архітектури

Микола КЛИМЕНКО